

По-четверте, на практичних та семінарських заняттях, скоротивши час на оціночну перевірку матеріалу, що був пройдений раніше, можна перейти до більш широкого застосування активних форм навчання: рольових та ділових ігор, розгляду реальних судових прецедентів.

По-п'яте, і теоретичний, і практичний матеріал повинен глибоко знайомити державних службовців із правами і обов'язками усіх сторін публічних правовідносин. З цією метою є сенс активно вивчати практику діяльності Європейського Суду. Незважаючи на те, що на сьогодні ще рано говорити про визнання судового прецеденту повноправним джерелом права в Україні, рішення міжнародної судової інстанції, які стосуються порушення прав громадян, повинні поступово формувати нові критерії законності роботи у вітчизняних державних органах управління. Адже статтею 3 Декларації прав людини, до якої приєдналась Україна, проголошено, що жодна людина не може бути піддана поведженню, що принижує її гідність. А за статтею 13 цього документа таке право не може бути порушено особами, які діють як офіційні особи.

Зважаючи на викладене, удосконалення змісту та форм надання правової освіти для державних службовців органів управління можна розглядати як принципову складову адміністративної реформи та програми побудови правової держави в Україні.

УДК 342.922

Є. В. Курінний

*канд. юрид. наук, професор кафедри
адміністративного права і адміністративної
діяльності Юридичної академії МВС*

СТАДІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Минуло шість років як в Україні розпочалася адміністративна реформа. Попередній аналіз її результатів свідчить про об'єктивну потребу державно-владних структур у посиленні науково-правового супроводження адміністративної реформи, ключове місце в якому належить науці адміністративного права [1].

Вивчення адміністративного права було і залишається актуальною проблемою, яка ще більше ускладнюється в сучасних умовах, коли в Україні змінилася не тільки суспільно-політична ситуація, але суспільно-економічна формація в цілому [2].

Розвиток вітчизняної юридичної науки, у тому числі і науки адміністративного права, потребує сьогодні нових методологічних засад, а на зміну звичним, традиційним й усталеним підходам у дослідженнях приходить парадигма, базована на врахуванні якісно нових чинників [3].

Саме це, у першу чергу змушує шукати нові "білі плями", нові прогалини в теорії адміністративного права. Серед низки малодосліджених положень цієї фундаментальної правової галузі, велику зацікавленість викликає проблема об'єкта.

Потреби та інтереси, що складають зміст об'єкта адміністративного права знаходяться у постійному стані своєї реалізації. Така правова категорія відзначається значною динамікою, в основі якої закладені безперервні процеси формування, нормативно-правового забезпечення та безпосередньої реалізації різноманітних груп та інтересів за допомогою відповідних форм владно-управлінської діяльності та адміністративно-правового захисту.

Дослідження об'єкта адміністративного права не можливе в умовах його перебування у стані статичності, бо такі умови зважаючи на викладене вище положення фактично є відсутніми.

Реалізація цього основного елемента адміністративного права — це доволі тривали і складний за своїм алгоритмом дії, які мають свою видову градацію і розглядаються в межах щонайменше трьох стадій.

Перша стадія стосується порядку формування складових об'єкта адміністративного права і характеризується узагальненням окремих груп потреб та інтересів, з поступовим набуттям ними суспільних ознак, шляхом фіксування їх засад у програмних документах політичних партій (блоків партій), які спочатку претендують, а потім виконують роль законодавчих реалізаторів цих сформованих часток адміністративно-правового об'єкта, внесення пропозицій правотворчої ініціативи щодо втілення їх у життя.

Друга стадія реалізації об'єкта адміністративно-правової галузі полягає у адміністративному нормативному закріпленні сформованих на першій стадії суспільних потреб та інтересів, яке відбувається через нормотворчу діяльність Парламенту, Президента, Уряду України, органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

На третій стадії, через конкретні адміністративні правовідносини відбувається безпосередня реалізація відповідно закріплених потреб та інтересів за обов'язковою участю суб'єктів, наділених владно-управлінською або адміністративною правозахисною компетенцією. Окрім органів або представників владних структур, у ролі зазначених суб'єктів можуть виступати керівники державних чи комунальних установ, які мають окремі делеговані повноваження владно-управлінського або адміністративно-правозахисного характеру.

Належне дослідження процесів реалізації складових об'єкта адміністративного права, в умовах наведених трьох стадій, не тільки має сприяти подальшому збагаченню методологічної бази вітчизняної адміністративно-правової науки, а й розв'язанню практичних завдань, які зафіксовані в положеннях Концепції адміністративної реформи в Україні [4].

Література

1. Авер'янов В. Адміністративна реформа і правова наука // Право України. — 2002. — № 3. — С. 27.
2. Голосніченко І. Проблеми кодифікації норм, що встановлюють адміністративну відповідальність // Право України. — 2002. — № 10. — С. 20.
3. Колпаков В. Адміністративно-деліктне право у юридично-галузевій парадигмі // Право України. — 2002. — № 4. — С. 17.
4. Концепція адміністративної реформи в Україні. — К.: Державна комісія з проведення в Україні адміністративної реформи. — 1998. — 62 с.

УДК 342.92:351.811(477)

С. О. Баранов
*канд. юрид. наук, доцент кафедри
тактики і методики попередження
та розкриття злочинів на транспорті
Одеського юридичного інституту НУВС*

ДО ПИТАННЯ ПРО СИСТЕМАТИЗАЦІЮ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ, ЩО ВСТАНОВЛЮЄ АДМІНІСТРАТИВНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Розбудова правової демократичної України зумовлює подальший розвиток та удосконалення галузей національного законодавства, у тому числі адміністративного. У відповідності з Концепцією адміністративної реформи в Україні її ефективне правове супроводження передбачає подальшу систематизацію адміністративного законодавства, перш за все шляхом його кодифікації [1].

Необхідність ефективного врегулювання суспільних відносин в сфері дорожнього руху є одним із важливих завдань державного управління.

Це пов'язано не тільки з завданням значних економічних збитків державі за неналежного виконання існуючих правових норм та нормативів, але й значними людськими втратами, заподіюванням шкоди здоров'ю громадян.

Щорічно на дорогах України вчиняється приблизно 36 000 дорожньо-транспортних пригод, у яких гине 6,5 тисяч людей, а нанесені матеріальні збитки вимірюються сотнями тисяч гривень [2].

З метою запобігання порушення встановлених вимог забезпечення безпеки дорожнього руху Президентом України 21. 09. 2002 року було видано Розпорядження "Про додаткові заходи по забезпеченню безпеки дорожнього руху", а Кабінетом Міністрів України — Розпорядження від 29. 01. 03 р. № 56-р., яке затвердило "Державну програму забезпечення безпеки дорожнього руху на автодорогах, вулицях, залізничних переїздах". У цих документах передбачаються конкретні державні заходи, проведення яких покладено на органи виконавчої влади різних рівнів [3].